

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ

॥ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ಅಷ್ಟಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ವರ್ಷತೋರ್ವರ್ಣನಂ

ಸ ತದಾ ವಾಲಿನಂ ಹತ್ವಾ ಸುಗ್ರೀವಮಭಿಷಿಚ್ಯ ಚ |
ವಸನ್ ಮಾಲ್ಯವತಃ ಪೃಷ್ಠೇ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮಬ್ರವೀತ್ || 4.28.1 ||

ಅಯಂ ಸ ಕಾಲಃ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸಮಯೋಽದ್ಯ ಜಲಾಗಮಃ |
ಸಂಪಶ್ಯ ತ್ವಂ ನಭೋ ಮೇಘೈಃ ಸಂವೃತಂ ಗಿರಿಸನ್ನಿಭೈಃ || 4.28.2 ||

ನವಮಾಸಧೃತಂ ಗರ್ಭ ಭಾಸ್ಕರಸ್ಯ ಗಭಸ್ತಿಭಿಃ |
ಪೀತ್ವಾ ರಸಂ ಸಮುದ್ರಾಣಾಂ ದ್ಯೌಃ ಪ್ರಸೂತೇ ರಸಾಯನಂ || 4.28.3 ||

ಶಕ್ಯಮಂಬರಮಾರುಹ್ಯ ಮೇಘಸೋಪಾನಪಂಕ್ತಿಭಿಃ |
ಕುಟಜಾರ್ಜುನಮಾಲಾಭಿರಲಂಕರ್ತುಂ ದಿವಾಕರಃ || 4.28.4 ||

ಸಂಧ್ಯಾರಾಗೋತ್ಥಿತ್ಯೈಸ್ತಾಮ್ರೈರಂತೇಷ್ಟಪಿ ಚ ಪಾಂಡುಭಿಃ |
ನ್ನಿಗ್ಧೈರಭ್ರಪಟಚ್ಛೇದೈರ್ಬದ್ಧವ್ರಣಮಿವಾಂಬರಂ || 4.28.5 ||

ಮಂದಮಾರುತಿನಿಶ್ವಾಸಂ ಸಂಧ್ಯಾಚಂದನರಂಜಿತಂ |
ಆಪಾಂಡುಜಲದಂ ಭಾತಿ ಕಾಮಾತುರಮಿವಾಂಬರಂ || 4.28.6 ||

ಏಷಾ ಘರ್ಮಪರಿಕ್ಲಿಷ್ಟಾ ನವವಾರಿಪರಿಪ್ಲುತಾ |
ಸೀತೇವ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಾ ಮಹೀ ಬಾಷ್ಪಂ ವಿಮುಂಚತಿ || 4.28.7 ||

ಮೇಘೋದರವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾಃ ಕರ್ಪೂರದಲಶೀತಲಾಃ |
ಶಕ್ಯಮಂಜಲಿಭಿಃ ಪಾತುಂ ವಾತಾಃ ಕೇತಕಗಂಧಿನಃ || 4.28.8 ||

ಏಷ ಫುಲ್ಲಾರ್ಜುನಃ ಶೈಲಃ ಕೇತಕೈರಭಿವಾಸಿತಃ |
ಸುಗ್ರೀವ ಇವ ಶಾಂತಾರಿದ್ಧಾರಾಭಿರಭಿಷಿಚ್ಯತೇ || 4.28.9 ||

ಮೇಘಕೃಷ್ಣಾಜಿನಧರಾ ಧಾರಾಯಜ್ಞೋಪವೀತಿನಃ |
ಮಾರುತಾಪೂರಿತಗುಹಾಃ ಪ್ರಾಧೀತಾ ಇವ ಪರ್ವತಾಃ || 4.28.10 ||

ಕಶಾಭಿರಿವ ಹೈಮೀಭಿರ್ವಿದ್ಯುದ್ಭಿರಭಿತಾಡಿತಂ |
ಅಂತಃಸ್ತನಿತನಿಘೋಷಂ ಸವೇದನಮಿವಾಂಬರಂ || 4.28.11 ||

ನೀಲಮೇಘಾಶ್ರಿತಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಫುರಂತೀ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮೇ |
ಸ್ಫುರಂತೀ ರಾವಣಸ್ಯಾಂಕೇ ವೈದೇಹೀವ ತಪಸ್ವಿನೀ || 4.28.12 ||

ಇಮಾಸ್ತಾ ಮನ್ಮಥವತಾಂ ಹಿತಾಃ ಪ್ರತಿಹತಾ ದಿಶಃ |
ಅನುಲಿಪ್ತಾ ಇವ ಘನೈರ್ನಷ್ಟಗ್ರಹನಿಶಾಕರಾಃ || 4.28.13 ||

ಕ್ಷಚಿದ್ ಬಾಷ್ಟಾಭಿಸಂರುದ್ಧಾನ್ ವರ್ಷಾಗಮಸಮುತ್ಸುಕಾನ್ |
ಕುಟಜಾನ್ ಪಶ್ಯ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಪುಷ್ಪಿತಾನ್ ಗಿರಿಸಾನುಷು |
ಮಮ ಶೋಕಾಭಿಭೂತಸ್ಯ ಕಾಮಸಂದೀಪನಾನ್ ಸ್ಥಿತಾನ್ || 4.28.14 ||

ರಜಃ ಪ್ರಶಾಂತಂ ಸಹಿಮೋಽದ್ಯ ವಾಯು -
ನಿರ್ದಾಘದೋಷಪ್ರಸರಾಃ ಪ್ರಶಾಂತಾಃ |
ಸ್ಥಿತಾ ಹಿ ಯಾತ್ರಾ ವಸುಧಾಧಿಪಾನಾಂ
ಪ್ರವಾಸಿನೋ ಯಾಂತಿ ನರಾಃ ಸ್ವದೇಶಾನ್ || 4.28.15 ||

ಸಂಪ್ರಸ್ಥಿತಾ ಮಾನಸವಾಸಲುಬ್ಧಾಃ
ಪ್ರಿಯಾನ್ವಿತಾಃ ಸಂಪ್ರತಿ ಚಕ್ರವಾಕಾಃ |
ಅಭೀಕ್ಷಣ್ಣ ವರ್ಷೋದಕವಿಕ್ಷತೇಷು
ಯಾನಾನಿ ಮಾರ್ಗೇಷು ನ ಸಂಪತಂತಿ || 4.28.16 ||

ಕ್ಷಚಿತ್ ಪ್ರಕಾಶಂ ಕ್ಷಚಿದಪ್ರಕಾಶಂ
 ನಭಃ ಪ್ರಕೀರ್ಣಾಂಬುಧರಂ ವಿಭಾತಿ |
 ಕ್ಷಚಿತ್ಕ್ಷಚಿತ್ ಪರ್ವತಸನ್ನಿರುದ್ಧಂ
 ರೂಪಂ ಯಥಾ ಶಾಂತಮಹಾರ್ಣವಸ್ಯ || 4.28.17 ||

ವ್ಯಾಮಿಶ್ರಿತಂ ಸರ್ಜಕದಂಬಪುಷ್ಪೈ -
 ನವಂ ಜಲಂ ಪರ್ವತಧಾತುತಾಮ್ರಂ |
 ಮಯೂರಕೇಕಾಭಿರನುಪ್ರಯಾತಂ
 ಶೈಲಾಪಗಾಃ ಶೀಘ್ರತರಂ ವಹಂತಿ || 4.28.18 ||

ರಸಾಕುಲಂ ಷಟ್ಪದಸನ್ನಿಕಾಶಂ
 ಪ್ರಭುಜ್ಯತೇ ಜಂಬುಫಲಂ ಪ್ರಕಾಮಂ |
 ಅನೇಕವರ್ಣಂ ಪವನಾವಧೂತಂ
 ಭೂಮೌ ಪತತ್ಯಾಮ್ರಫಲಂ ವಿಪಕ್ಷಂ || 4.28.19 ||

ವಿದ್ಯುತ್ಪತಾಕಾಃ ಸಬಲಾಕಮಾಲಾಃ
 ಶೈಲೇಂದ್ರಕೂಟಾಕೃತಿಸನ್ನಿಕಾಶಾಃ |
 ಗರ್ಜಂತಿ ಮೇಘಾಃ ಸಮುದೀರ್ಣನಾದಾ
 ಮತ್ತಾ ಗಜೇಂದ್ರಾ ಇವ ಸಂಯುಗಸ್ಥಾಃ || 4.28.20 ||

ವರ್ಷೋದಕಾಪ್ಯಾಯಿತಶಾದ್ವಲಾನಿ
 ಪ್ರವೃತ್ತನ್ಮತ್ತೋತ್ಸವಬರ್ಹಿಣಾನಿ |
 ವನಾನಿ ನಿರ್ವೃಷ್ಟಬಲಾಹಕಾನಿ
 ಪಶ್ಯಾಪರಾಹ್ಣೇಷ್ಟಧಿಕಂ ವಿಭಾಂತಿ || 4.28.21 ||

ಸಮುದ್ವಹಂತಃ ಸಲಿಲಾತಿಭಾರಂ
 ಬಲಾಕಿನೋ ವಾರಿಧರಾ ನದಂತಃ |
 ಮಹತ್ಸು ಶೃಂಗೇಷು ಮಹೀಧರಾಣಾಂ
 ವಿಶ್ರಮ್ಯ ವಿಶ್ರಮ್ಯ ಪುನಃ ಪ್ರಯಾಂತಿ || 4.28.22 ||

ಮೇಘಾಭಿಕಾಮಾ ಪರಿಸಂಪತಂತೀ
 ಸಮೋದಿತಾ ಭಾತಿ ಬಲಾಕಪಂಕ್ತಿಃ |
 ವಾತಾವಧೂತಾ ವರಪೌಂಡರೀಕೀ
 ಲಂಬೇವ ಮಾಲಾ ರುಚಿರಾಂಬರಸ್ಯ || 4.28.23 ||

ಬಾಲೇಂದ್ರಗೋಪಾಂತರಚಿತ್ರಿತೇನ
 ವಿಭಾತಿ ಭೂಮಿರ್ನವಶಾದ್ವಲೇನ |
 ಗಾತ್ರಾನುಪೃಕ್ತೇನ ಶುಕಪ್ರಭೇಣ
 ನಾರೀವ ಲಾಕ್ಷೋಕ್ಷಿತಕಂಬಲೇನ || 4.28.24 ||

ನಿದ್ರಾ ಶನ್ಯೈಃ ಕೇಶವಮಭ್ಯುಪೈತಿ
 ದ್ರುತಂ ನದೀ ಸಾಗರಮಭ್ಯುಪೈತಿ |
 ಹೃಷ್ಟಾ ಬಲಾಕಾ ಘನಮಭ್ಯುಪೈತಿ
 ಕಾಂತಾ ಸಕಾಮಾ ಪ್ರಿಯಮಭ್ಯುಪೈತಿ || 4.28.25 ||

ಜಾತಾ ವನಾಂತಾಃ ಶಿಖಿಸುಪ್ರನೃತ್ವಾ
 ಜಾತಾಃ ಕದಂಬಾಃ ಸಕದಂಬಶಾಖಾಃ |
 ಜಾತಾ ವೃಷಾ ಗೋಷು ಸಮಾನಕಾಮಾ
 ಜಾತಾ ಮಹೀ ಸಸ್ಯವನಾಭಿರಾಮಾ || 4.28.26 ||

ವಹಂತಿ ವರ್ಷಂತಿ ನದಂತಿ ಭಾಂತಿ
 ಧ್ಯಾಯಂತಿ ನೃತ್ಯಂತಿ ಸಮಾಶ್ವಸಂತಿ |
 ನದ್ಯೋ ಘನಾ ಮತ್ತಗಜಾ ವನಾಂತಾಃ
 ಪ್ರಿಯಾವಿಹೀನಾಃ ಶಿಖಿನಃ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ || 4.28.27 ||

ಪ್ರಹರ್ಷಿತಾಃ ಕೇತಕಿಪುಷ್ಪಗಂಧ -
 ಮಾಘ್ರಾಯ ಮತ್ತಾ ವನನಿರ್ಝರೇಷು |
 ಪ್ರಪಾತಶಬ್ದಾಕುಲಿತಾ ಗಜೇಂದ್ರಾಃ
 ಸಾರ್ಧಂ ಮಯೂರೈಃ ಸಮದಾ ನದಂತಿ || 4.28.28 ||

ಧಾರಾನಿಪಾತ್ಯೈರಭಿಹನ್ಯಮಾನಾಃ
 ಕದಂಬಶಾಖಾಸು ವಿಲಂಬಮಾನಾಃ |
 ಕ್ಷಣಾರ್ಜಿತಂ ಪುಷ್ಪರಸಾವಗಾಢಂ
 ಶನೈರ್ಮದಂ ಷಟ್ಪರಣಾಸ್ತಜಂತಿ || 4.28.29 ||

ಅಂಗಾರಚೂರ್ಣೋತ್ಕರಸನ್ನಿಕಾಶೈಃ
 ಫಲೈಃ ಸುಪರ್ಯಾಪ್ತರಸೈಃ ಸಮೃದ್ಧೈಃ |
 ಜಂಬೂದ್ರಮಾಣಾಂ ಪ್ರವಿಭಾಂತಿ ಶಾಖಾ
 ನಿಪೀಯಮಾನಾ ಇವ ಷಟ್ಪದೌಘೈಃ || 4.28.30 ||

ತಡಿತ್ವತಾಕಾಭಿರಲಂಕೃತಾನಾ -
 ಮುದೀರ್ಣಗಂಭೀರಮಹಾರವಾಣಾಂ |
 ವಿಭಾಂತಿ ರೂಪಾಣಿ ಬಲಾಹಕಾನಾಂ
 ರಣೋತ್ಸುಕಾನಾಮಿವ ವಾರಣಾನಾಂ || 4.28.31 ||

ಮಾರ್ಗಾನುಗಃ ಶೈಲವನಾನುಸಾರೀ
 ಸಂಪ್ರಸ್ಥಿತೋ ಮೇಘರವಂ ನಿಶಮ್ಯ |
 ಯುದ್ಧಾಭಿಕಾಮಃ ಪ್ರತಿನಾದಶಂಕೀ
 ಮತ್ತೋ ಗಜೇಂದ್ರಃ ಪ್ರತಿಸನ್ನಿವೃತ್ತಃ || 4.28.32 ||

ಕ್ಷಚಿತ್ ಪ್ರಗೀತಾ ಇವ ಷಟ್ಪದೌಘೈಃ
 ಕ್ಷಚಿತ್ ಪ್ರನೃತ್ತಾ ಇವ ನೀಲಕಂಠೈಃ |
 ಕ್ಷಚಿತ್ ಪ್ರಮತ್ತಾ ಇವ ವಾರಣೇಂದ್ರೈಃ -
 ವಿಭಾಂತ್ಯನೇಕಾಶ್ರಯಿಣೋ ವನಾಂತಾಃ || 4.28.33 ||

ಕದಂಬಸರ್ಜಾರ್ಜುನಕಂದಲಾಢ್ಯಾ
 ವನಾಂತಭೂಮಿರ್ಮಧುವಾರಿಪೂರ್ಣಾ |
 ಮಯೂರಮತ್ತಾಭಿರುತಪ್ರನೃತ್ಯೈಃ -
 ರಾಪಾನಭೂಮಿಪ್ರತಿಮಾ ವಿಭಾತಿ || 4.28.34 ||

ಮುಕ್ತಾಸಮಾಭಂ ಸಲಿಲಂ ಪತದ್ ವೈ
 ಸುನಿರ್ಮಲಂ ಪತ್ರಪುಟೇಷು ಲಗ್ನಂ |
 ಹೃಷ್ಟಾ ವಿವರ್ಣಚ್ಛದನಾ ವಿಹಂಗಾಃ
 ಸುರೇಂದ್ರದತ್ತಂ ತೃಷಿತಾಃ ಪಿಬಂತಿ || 4.28.35 ||

ಷಟ್ಪಾದತಂತ್ರೀಮಧುರಾಭಿಧಾನಂ
 ಪ್ಲವಂಗಮೋದೀರಿತಕಂಠತಾಲಂ |
 ಆವಿಷ್ಟೃತಂ ಮೇಘಮೃದಂಗನಾದೈ -
 ವರ್ನೇಷು ಸಂಗೀತಮಿವ ಪ್ರವೃತ್ತಂ || 4.28.36 ||

ಕ್ಷಚಿತ್ ಪ್ರನೃತ್ಯೈಃ ಕ್ಷಚಿದುನ್ನದಧ್ವಿಃ
 ಕ್ಷಚಿಚ್ಚ ವೃಕ್ಷಾಗ್ರನಿಷಣ್ಣಕಾಯೈಃ |
 ವ್ಯಾಲಂಬಬರ್ಹಾಭರಣೈರ್ಮಯೂರೈ -
 ವರ್ನೇಷು ಸಂಗೀತಮಿವ ಪ್ರವೃತ್ತಂ || 4.28.37 ||

ಸ್ವನೈರ್ಘನಾನಾಂ ಪ್ಲವಗಾಃ ಪ್ರಬುದ್ಧಾ
 ವಿಹಾಯ ನಿದ್ರಾಂ ಚಿರಸನ್ನಿರುದ್ಧಾಂ |
 ಅನೇಕರೂಪಾಕೃತಿವರ್ಣನಾದಾ
 ನವಾಂಬುಧಾರಾಭಿಹತಾ ನದಂತಿ || 4.28.38 ||

ನದ್ಯಃ ಸಮುದ್ವಾಹಿತಚಕ್ರವಾಕಾ -
 ಸ್ತತಾನಿ ಶೀರ್ಣಾನ್ಯಪವಾಹಯಿತ್ವಾ |
 ದೃಷ್ಟಾ ನವಪ್ರಾವೃತಪೂರ್ಣಭೋಗಾ -
 ದೃತಂ ಸ್ವಭರ್ತಾರಮುಪೋಪಯಾಂತಿ || 4.28.39 ||

ನೀಲೇಷು ನೀಲಾ ನವವಾರಿಪೂರ್ಣಾ
 ಮೇಘೇಷು ಮೇಘಾಃ ಪ್ರತಿಭಾಂತಿ ಸಕ್ತಾಃ |
 ದವಾಗ್ನಿದಗ್ಧೇಷು ದವಾಗ್ನಿದಗ್ಧಾಃ
 ಶೈಲೇಷು ಶೈಲಾ ಇವ ಬದ್ಧಮೂಲಾಃ || 4.28.40 ||

ಪ್ರಮತ್ತಸನ್ನಾದಿತಬರ್ಹಿಣಾನಿ
 ಸಶಕ್ರಗೋಪಾಕುಲಶಾಡ್ವಲಾನಿ |
 ಚರಂತಿ ನೀಪಾರ್ಜುನವಾಸಿತಾನಿ
 ಗಜಾಃ ಸುರಮ್ಯಾಣಿ ವನಾಂತರಾಣಿ || 4.28.41 ||

ನವಾಂಬುಧಾರಾಹತಕೇಸರಾಣಿ
 ದ್ರುತಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಸರೋರುಹಾಣಿ |
 ಕದಂಬಪುಷ್ಪಾಣಿ ಸಕೇಸರಾಣಿ
 ನವಾನಿ ಹೃಷ್ಣಾ ಭ್ರಮರಾಃ ಪಿಬಂತಿ || 4.28.42 ||

ಮತ್ತಾ ಗಜೇಂದ್ರಾ ಮುದಿತಾ ಗವೇಂದ್ರಾ
 ವನೇಷು ವಿಕ್ರಾಂತತರಾ ಮೃಗೇಂದ್ರಾಃ |
 ರಮ್ಯಾ ನಗೇಂದ್ರಾ ನಿಭೃತಾ ನರೇಂದ್ರಾಃ
 ಪ್ರಕ್ರೀಡಿತೋ ವಾರಿಧರೈಃ ಸುರೇಂದ್ರಾಃ || 4.28.43 ||

ಮೇಘಾಃ ಸಮುದ್ಭೂತಸಮುದ್ರನಾದಾ
 ಮಹಾಜಲೌಘೈರ್ಗಗನಾವಲಂಬಾಃ |
 ನದೀಸ್ತಟಾಕಾನಿ ಸರಾಂಸಿ ವಾಪೀ -
 ಮರ್ಹೀಂ ಚ ಕೃತ್ಸಾಮಪವಾಹಯಂತಿ || 4.28.44 ||

ವರ್ಷಪ್ರವೇಗಾ ವಿಪುಲಾಃ ಪತಂತಿ
 ಪ್ರವಾಂತಿ ವಾತಾಃ ಸಮುದೀರ್ಣವೇಗಾಃ |
 ಪ್ರಣಷ್ಟಕೂಲಾಃ ಪ್ರವಹಂತಿ ಶೀಘ್ರಂ
 ನದ್ಯೋ ಜಲಂ ವಿಪ್ರತಿಪನ್ನಮಾರ್ಗಾಃ || 4.28.45 ||

ನರೈರ್ನರೇಂದ್ರಾ ಇವ ಪರ್ವತೇಂದ್ರಾಃ
 ಸುರೇಂದ್ರದತ್ತೈಃ ಪವನೋಪನೀತ್ತೈಃ |
 ಘನಾಂಬುಕುಂಭೈರಭಿಷಿಚ್ಯಮಾನಾ
 ರೂಪಂ ಶ್ರಿಯಂ ಸ್ವಾಮಿವ ದರ್ಶಯಂತಿ || 4.28.46 ||

ಘನೋಪಗೂಢಂ ಗಗನಂ ನ ತಾರಾ
 ನ ಭಾಸ್ಕರೋ ದರ್ಶನಮಭ್ಯುಪೈತಿ |
 ನವೈರ್ಜಲೌಘೈರ್ಧರಣೀ ವಿತ್ಯಪ್ತಾ
 ತಮೋವಿಲಿಪ್ತಾ ನ ದಿಶಃ ಪ್ರಕಾಶಾಃ || 4.28.47 ||

ಮಹಾಂತಿ ಕೂಟಾನಿ ಮಹೀಧರಾಣಾಂ
 ಧಾರಾವಿಧೌತಾನ್ಯಧಿಕಂ ವಿಭಾಂತಿ |
 ಮಹಾಪ್ರಮಾಣೈರ್ವಿಪುಲೈಃ ಪ್ರಪಾತ್ಯೈ -
 ಮುಕ್ತಾಕಲಾಪೈರಿವ ಲಂಬಮಾನೈಃ || 4.28.48 ||

ಶೈಲೋಪಲಪ್ರಸ್ಥಲಮಾನವೇಗಾಃ
 ಶೈಲೋತ್ತಮಾನಾಂ ವಿಪುಲಾಃ ಪ್ರಪಾತಾಃ |
 ಗುಹಾಸು ಸನ್ನಾದಿತಬರ್ಹಿಣಾಸು
 ಹಾರಾ ವಿಕೀರ್ಯಂತ ಇವಾವಭಾಂತಿ || 4.28.49 ||

ಶೀಘ್ರಪ್ರವೇಗಾ ವಿಪುಲಾಃ ಪ್ರಪಾತಾ
 ನಿರ್ಧೌತಶೃಂಗೋಪತಲಾ ಗಿರೀಣಾಂ |
 ಮುಕ್ತಾಕಲಾಪಪ್ರತಿಮಾಃ ಪತಂತೋ
 ಮಹಾಗುಹೋತ್ಸಂಗತಲೈರ್ಧ್ರಿಯಂತೇ || 4.28.50 ||

ಸುರತಾಮರ್ದವಿಚ್ಛಿನ್ನಾಃ ಸ್ವರ್ಗಸ್ತ್ರೀಹಾರಮೌಕ್ತಿಕಾಃ |
 ಪತಂತಿ ಚಾತುಲಾ ದಿಕ್ಷು ತೋಯಧಾರಾಃ ಸಮಂತತಃ || 4.28.51 ||

ವಿಲೀಯಮಾನೈರ್ವಿಹಗೈರ್ನಿಮೀಲದ್ಭಿಶ್ಚ ಪಂಕಜೈಃ |
 ವಿಕಸಂತ್ಯಾ ಚ ಮಾಲತ್ಯಾ ಗತೋಽಸ್ತಂ ಜ್ಞಾಯತೇ ರವಿಃ || 4.28.52 ||

ವೃತ್ತಾ ಯಾತ್ರಾ ನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಸೇನಾ ಪಥ್ಯೇವ ವರ್ತತೇ |
 ವೈರಾಣಿ ಚೈವ ಮಾರ್ಗಾಶ್ಚ ಸಲಿಲೇನ ಸಮೀಕೃತಾಃ || 4.28.53 ||

ಮಾಸಿ ಪ್ರೌಷ್ಠಪದೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ವಿವಕ್ಷತಾಂ |
ಅಯಮಧ್ಯಾಯಸಮಯಃ ಸಾಮಗಾನಾಮುಪಸ್ಥಿತಃ || 4.28.54 ||

ವಿವೃತ್ತಕರ್ಮಾಯತನೋ ನೂನಂ ಸಂಚಿತಸಂಚಯಃ |
ಆಷಾಢೀಮಭ್ಯುಪಗತೋ ಭರತಃ ಕೋಸಲಾಧಿಪಃ || 4.28.55 ||

ನೂನಮಾಪೂರ್ಯಮಾಣಾಯಾಃ ಸರಯ್ವಾ ವರ್ಧತೇ ರಯಃ |
ಮಾಂ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಸಮಾಯಾಂತಮಯೋಧ್ಯಾಯಾ ಇವ ಸ್ವನಃ || 4.28.56 ||

ಇಮಾಃ ಸ್ಥಿತಗುಣಾ ವರ್ಷಾಃ ಸುಗ್ರೀವಃ ಸುಖಮಶ್ನುತೇ |
ವಿಜಿತಾರಿಃ ಸದಾರಶ್ಚ ರಾಜ್ಯೇ ಮಹತಿ ಚ ಸ್ಥಿತಃ || 4.28.57 ||

ಅಹಂ ತು ಹೃತದಾರಶ್ಚ ರಾಜ್ಯಾಚ್ಚ ಮಹತಶ್ಚ್ಯುತಃ |
ನದೀಕೂಲಮಿವ ಕ್ಲಿನ್ನಮವಸೀದಾಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ || 4.28.58 ||

ಶೋಕಶ್ಚ ಮಮ ವಿಸ್ತೀರ್ಣೋ ವರ್ಷಾಶ್ಚ ಭೃಶದುರ್ಗಮಾಃ |
ರಾವಣಶ್ಚ ಮಹಾಂಛತ್ರರಪಾರಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮೇ || 4.28.59 ||

ಅಯಾತ್ರಾಂ ಚೈವ ದೃಷ್ಟ್ವೇಮಾಂ ಮಾರ್ಗಾಂಶ್ಚ ಭೃಶದುರ್ಗಮಾನ್ |
ಪ್ರಣತೇ ಚೈವ ಸುಗ್ರೀವೇ ನ ಮಯಾ ಕಿಂಚಿದೀರಿತಂ || 4.28.60 ||

ಅಪಿ ಚಾಪಿ ಪರಿಕ್ಲಿಷ್ಟಂ ಚಿರಾದ್ ದಾರೈಃ ಸಮಾಗತಂ |
ಆತ್ಮಕಾರ್ಯಗರೀಯಸ್ತ್ವಾದ್ ವಕ್ತುಂ ನೇಚ್ಛಾಮಿ ವಾನರಂ || 4.28.61 ||

ಸ್ವಯಮೇವ ಹಿ ವಿಶ್ರಮ್ಯ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಕಾಲಮುಪಾಗತಂ |
ಉಪಕಾರಂ ಚ ಸುಗ್ರೀವೋ ವೇತ್ಸ್ಯತೇ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ || 4.28.62 ||

ತಸ್ಮಾತ್ ಕಾಲಪ್ರತೀಕ್ಷೋಽಹಂ ಸ್ಥಿತೋಽಸ್ಮಿ ಶುಭಲಕ್ಷಣ |
ಸುಗ್ರೀವಸ್ಯ ನದೀನಾಂ ಚ ಪ್ರಸಾದಮಭಿಕಾಂಕ್ಷಯನ್ || 4.28.63 ||

ಉಪಕಾರೇಣ ವೀರೋ ಹಿ ಪ್ರತೀಕಾರೇಣ ಯುಜ್ಯತೇ |
ಅಕೃತಜ್ಞೋಽಪ್ರತಿಕೃತೋ ಹಂತಿ ಸತ್ತ್ವವತಾಂ ಮನಃ || 4.28.64 ||

ಅಧೈವಮುಕ್ತಃ ಪ್ರಣಿಧಾಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ
 ಕೃತಾಂಜಲಿಸ್ತತ್ ಪ್ರತಿಪೂಜ್ಯ ಭಾಷಿತಂ |
 ಉವಾಚ ರಾಮಂ ಸ್ವಭಿರಾಮದರ್ಶನಂ
 ಪ್ರದರ್ಶಯನ್ ದರ್ಶನಮಾತ್ಮನಃ ಶುಭಂ || 4.28.65 ||

ಯದುಕ್ತಮೇತತ್ ತವ ಸರ್ವಮೀಪ್ಸಿತಂ
 ನರೇಂದ್ರ ಕರ್ತಾ ನಚಿರಾದ್ಧರೀಶ್ವರಃ |
 ಶರತ್ಪ್ರತೀಕ್ಷಃ ಕ್ಷಮತಾಮಿಮಂ ಭವಾಞ್
 ಜಲಪ್ರಪಾತಂ ರಿಪುನಿಗ್ರಹೇ ಧೃತಃ || 4.28.66 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
 ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡೇ ಅಷ್ಟಾವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||